

Bestyrelsens Beretning

Repræsentantskabsmøde i Dansk Fåreavl 7. marts 2026

Kære medlemmer,

2025 har været endnu et travlt og spændende år. Medlemstallet i foreninger er stabilt. Vi kan se der er stor aktivitet i medlemsforeningerne og det er jo her der i første omgang skabes udvikling i branchen. Det er helt afgørende at, der lokalt er ildsjæle der er klar til at servicere folk der ønsker oplysninger om det at holde får og yde en håndholdt indsats hvis der behov for det.

Den positive udvikling i antal får er fortsat i 2025, der har været en stigning i antal moderfår (ca 1000, nu 86.000). I lighed med 2024 har der været et fald i antal besætninger (små besætninger) og en udvidelse af antal får i flere af de større besætninger. Prisen på får og lam har været gode i 2025 og det er svært at være utilfreds lige på det område. De gode priser gør jo også at det er rentabelt at drive fårehold. I 2025 er der slagtet godt 65.000 lam/får i Danmark, det dækker under 20 procent af det lammekød der spises i DK, så her er udviklingspotentiale.

Visse dele af landbruget er under stærk kritik i øjeblikket. Fårebranchen opfattes generelt som en positiv driftsgren med god dyrevelfærd. Det skal vi fortsat være og det er derfor vigtig at vi hver især sørger for at tage ordentlig vare på vores dyr.

Vi lever også i en tid hvor færre mennesker i Danmark har kontakt til landbruget og i den forbindelse er det særdeles glædeligt at mange besætninger hvert år deltager i Fårets dag og ad den vej viser erhvervet frem på bedste vis. Dyrskuer er også en vigtig brik i profilering af Fåreavl og fårehold – jeg og andre udstillere oplever hvert år gode snakke med børn og voksne om vores dejlige dyr.

Ulveproblematikken

Den helt store arbejdsindsats i 2025 har været på ulveområdet. En del medlemmer af bestyrelsen har brugt rigtig mange timer og dage på at varetage vores interesser på området.

Ulvens tilstedeværelse i Danmark har i det seneste år haft mærkbare konsekvenser for mange fåreavlere – især i Vest- og Midtjylland, men også i nye områder hvor ulven gradvist breder sig.

Antallet af dokumenterede angreb på får er fortsat højt, og mange besætninger har oplevet både direkte tab af dyr og en betydelig belastning i form af stress, ekstra arbejde og økonomiske omkostninger. Selv når der gives compensation ved angreb, dækker det langt fra de reelle tab. Aborter, skader, tab af avlsmateriale og den psykiske belastning hos avleren er svære at opgøre, men meget reelle.

Den meget polariserede debat om for/imod ulven har i perioder været på et niveau som ikke gavner nogen, det har handlet om symbolpolitik fremfor fakta.

I sommeren 2025 skete der det, set med vores øjne, positive at Ulvens status i EU blevet ændret fra strengt beskyttet til at kun at være beskyttet.

Det åbnede op for at række tiltag for at forbedre vilkårene for fåreholderne. Der blev af Jeppe Bruus lavet en Ulvehandlingsplan og han nedsatte en minitrepert som skulle komme med forslag til hvordan der kan laves en fornuftig løsning på hegnsområdet. I konstruktivt samarbejde med Danske Lammeproducenter kom vi med forslag til løsninger på hegnsområdet.

Det betyder i praksis at der nu findes en ordning hvor det er økonomisk muligt at etablere ulvesikrede hegn og vedligeholde disse. Den store søgning til hegnspuljerne viser med al tydelighed at fåreholder er ansvarlige dyreholdere som ønsker at beskytte deres dyr.

Vi har i 2025 oplevet en markant positiv udvikling i samarbejdet med SGAV. Der afholdes evalueringssmøder hvor der lyttes til erhvervet og der tales åbent om hvad vi kan gøre for at bedre forholdene for fåreholderne. Der er nu kommet reelle muligheder for at regulere problem ulve. Det er et helt afgørende skridt hvis der i fremtiden skal være mulighed for at drive afgræsning med får og andre husdyr.

Vi arbejder fortsat for at der skal ydes bedre compensation ved angreb, priserne skal ganske enkelte afspejle virkelighedens priser på får og lam.

Ulveområdet har fortsat vores fulde bevågenhed og vi deltager i alle relevante fora

Bluetongue (BTV)

Var et af de områder vi regnede med ville fylde i 2025. Det sket så heldigvis ikke. Færre udbrud i 2025 skyldtes sandsynligvis lavere smitte fra vinteren, færre mitter, immunitet i mange besætninger og vaccination.

Vi deltager i BTV Gruppen hos Fødevarestyrelsen og her er vi informeret om 2026 kan blive et roligere år end frygtet, men der er stadig risiko for lokale udbrud i sommer og efterår, især hvis mitter og nye virusvarianter får gode betingelser.

EU arbejder på nedlistning af BTV i Europa og i den forbindelse udarbejdes der fra Kommissionen retningslinjer som de enkelte lande ikke skal "overimplementere". Det gør forhåbentlig at det vil blive muligt igen at importere avlsdyr til DK fra lande hvor sundhedsstatus er på niveau med vores.

Får i den grønne trepart

Den grønne trepart og de kommende ændringer i landbrugspolitikken kommer til at påvirke fåreholdet.

Her er det vigtigt at for os at gøre opmærksom på, at fårehold kan være en del af løsningen. Får bidrager til:

- udnyttelse af arealer, der ikke egner sig til traditionel landbrugsproduktion
- lokal fødevarereproduktion med relativt lavt klimaaftryk

Dansk Fåreavl arbejder derfor for, at fårehold tænkes aktivt ind i de nye natur- og klimaordninger. Når Danmark skal omlægge store arealer til natur, vådområder og ekstensiv drift, vil der i mange tilfælde være behov for græssende dyr – og her kan fårene spille en vigtig rolle.

Græsning fra får holder vegetationen lav og varieret, hvilket giver bedre levevilkår for mange planter, insekter og fugle. Derfor kan afgræsning med får være et godt redskab til at forvalte de nye naturarealer, som skal skabes i fremtiden.

Vi har i 2025 været i dialog med Fødevarerministeren og Ministeren for grøn trepart om emnet. I 2026 fortsætter vi arbejdet og håber at kunne få frembragt fakta om hvad får kan udrette. Der er jo i visse kredse skepsis mod får som naturplejere.

Vi har i 2025 brugt tid på at få Landbrug og Fødevarer op i gear m.h.t. at rette fokus på vores, i landbrugsfamilien, lille erhverv. Det ser nu ud til at give pote og inden længe vil der fra den kant komme flere informationer om hvad vores branche kan. Ikke mindst i forhold til naturpleje, biodiversitet, fødevarereproduktion med lavt klimaaftryk.

Økonomi

Dansk Fåreavl har begrænsede økonomisk midler til rådighed. Det er en stor udfordring for vores arbejde. Alt foregår på frivillig basis og i vores fritid. Det betyder at vi ofte er lidt "bagud"

Vi har kigget på flere løsninger:

Frivilling indbetaling ala den model kødkvæget burger. Her betales et beløb pr. ammeko. Ordningen administreres af SEGES, ordningen vil kræve ca. 100.000 til administration, det er et alt for stort beløb for en ordning hvortil det er frivilligt at indbetale.

Vi har i samarbejde med L&F's Fondssekretariat set på om Fåreafgiftsfonden kunne genskabes i en eller anden form. Konklusionen blev ret hurtigt at det ikke var en mulighed, da erhvervet skulle komme med ca. 400.000 til drift af Fonden.

Vi er medlem af Landbrug og Fødevarer og får selvfølgelig hjælp herfra i nogen sager.

Lige nu er status at bestyrelsen fortsat arbejder benhårdt videre for at finde en løsning, så vi kan få en eller anden form for sekretariatsbistand. Som varslet ved opstart at Det Nye Dansk Fåreavl kan en kontingent stigning i fremtiden blive en nødvendig løsning. Hvis vi vælger at se mere på den model vil I selvfølgelig blive involveret i arbejdet fra dag 1.

Hel konkret er vi her i 2026 i gang med se på muligheden for at søge fondsmidler til projekter som f.eks. fårs udledning af metan, yderligere dokumentation for hvad får kan bidrage med i naturpleje.

Afslutning

Jeg vil gerne takke alle medlemsforeninger, bestyrelsesmedlemmer og udvalgsmedlemmer for jeres store engagement i arbejdet for Dansk Fåreavl.

Jeres indsats – både i stalden, på markerne og i det organisatoriske arbejde er helt afgørende for vores fremtid.

Tak for ordet.